

SPOMIN NA GIMNAZIJSKA LETA

Letos mineva 100 let od kar je bila ustanovljena Gimnazija Murska Sobota. Obenem je mimo tudi že 45 let od kar sem jaz končal šolanje na tej gimnaziji.

Sedaj, ko se v tretjem življenjskem obdobju oziram v preteklost in obujam spomine, mi nehote pride na misel vprašanje ali bi se, če bi bil mlad, še enkrat odločil za isto pot šolanja ali ne? Najbrž da, vendar hitrega in vnaprejšnjega odgovora najbrž ne bi imel.

Rojen sem bil v kmečko-delavski družini v Melincih. Z ozirom nato, ker je bil moj zdaj že pokojni oče nekaj časa sezonsko zaposlen v tujini (v Nemčiji in Avstriji), je mama-prava glava družine z nami štirimi otroki- mladostniki takrat skrbela za to, da je bila naša majhna kmetija (cca 3 ha obdelovalne zemlje) še kar urejena. Pri tem ne gre pozabiti tudi deležne, takrat še dopustne pomoči sosedov pri raznih kmečkih opravilih.

Odločitev o tem kam po končani osnovni šoli, ki sem jo obiskoval v Beltincih, je namesto mene upam si trditi, sprejela moja razredničarka tovarišica Osterčeva. V spominu so mi ostale njene besede, ko smo se pogovarjali o tem kam bo kdo šel po končani osnovni šoli: »Smodiš ti boš pa dober za gimnazijo.« »Če tovarišica tak pravi, potem ni kaj več razmišljati« sem potem vedno v sebi »premleval« pred končno odločitvijo.

In res odločil sem se za vpis na Gimnazijo v Murski Soboti. V svetlem spominu mi je ostal dogodek-dan vpisa v to srednjo šolo. Odločil sem se, da bom sam na gimnazijo odnesel izpolnjeno in s prilogami opremljeno vlogo za vpis. Z kolesom po takrat še prašnati makadamski cesti do Beltinec in nato z avtobusom v Mursko Soboto.

Po poizvedovanju pri mimoidočih kje na Štefana Kovača ulici se nahaja gimnazija mi je nekako uspelo naenkrat se znajti pred »pročeljem« te umne ustanove. Priznati moram, da kot podeželski fant pred tem skoraj nisem bil v mestu-v Murski Soboti. V notranjosti zgradbe sem na stopnicah vprašal čistilko kje je tajništvo gimnazije. Ta mi je odgovorila, da eno nadstropje višje. In res, naenkrat sem stal pred vrati tajništva (in tudi ravnateljstva) gimnazije, vendar pred

zaprtimi, bil je namreč mesec avgust-čas počitnic. Ko sem se vračal po stopnicah navzdol mi je čistilka smejoč se ogovorila »Zaprto je nej dečko, ka so počitnice.« » Ja« sem zamrmral in »nejevoljen« odhitel iz zgradbe. »In kaj sedaj« sem premišljeval. Ko sem se peš vračal do avtobusne postaje sem se spomnil in hkrati tudi odločil-vlogo za vpis v gimnazijo sem oddal na pošti.

V bližnjem slaščičarskem kiosku sem si nato kupil »kokto« (mislím da takrat še »Meolicovo«). Neljub doživljaj pri tem. Zaprošil sem tudi za »kupico«, ker mi je bilo nerodno piti kar iz steklenice. »Kupica«, šta je ovo ?« se je zarežal prodajalec proti meni in nato še proti skupini fantov, ki so sedeli v neposredni bližini. »Kozarec« prosim, sem nato potihoma »zamomljal.« Kar se da hitro sem zlíl tekočino vase in jo po plačilu urno pobral. »Danes pa ni pravi dan zame« sem premišljeval po avtobusu, ko sem se vračal domov. Sedaj po tolikih letih se smejim iz vsega tega, vendar v spominu mi je ostal ta dan in bo najbrž za večno.

Spomnim se tudi profesorjev in profesoríc, ki so nas poučevali in tudi njihovih navad.

Razrednik 4. D razreda, ki sem ga obiskoval, je vsa štiri leta bil profesor Kovač (»Susa«). V prvem razredu nas je poučeval tudi matematiko. Privilegij, ki smo ga bili deležni dijaki njegovega razreda je bil ta, da smo ga lahko pred začetkom pouka počakali v razredu, med tem, ko so ostali dijaki morali počakati na hodniku pred razredom vse dokler ni prišel on. Dobiti in imeti plavo dvojko (skoraj trojko) ali pa zeleno (»kilavo«) dvojko pri njem (kar je bilo deležnih precej dijakov in dijakinj) je pomenilo, da si razred izdelal.

V spominu mi je ostal dogodek, ko je profesor Kovač enkrat privihral v razred in je »zalučal« ređovalnici po razredu. Ne spomnim se točno kletvice, ki jo je pri tem izrekel in je spremljala frčanje ređovalnice. Dal nam je vedeti, da so ga meda sodelavci-profesorji »dražili«, da naj bi hodil oz. se vozil k naši sošolki J.... Kar malce prestrašeni in začudeni smo vsi opazovali njegovo obnašanje. Jaz sem pa čez nekaj časa prasníl v smeh. »Kaj se pa ti režiš« me je nahrulil profesor, ko je to opazil. Komaj sem od strahu kaj bo in »smešnosti« nastale situacije iz sebe spravil : »Gospod profesor jaz znam kdo hodi k J....., saj ima ravno tak avto kot Vi.« »Ste čuli?« se je profesor obrnil proti vsem nam dijakom in nekoliko v bolj

umirjenem tonu dodal: »Boš pričal, da me več ne bodo zafrkavali.« Tega ni bilo potrebno, saj je profesor svojim sodelavcem najbrž sam obrazložil nastalo smešno situacijo.

Dobro se spominjam tudi besed profesorja Novaka, ki nas je poučeval matematiko in sicer: »V vas ni nobene življenjske energije« ter »B... za brisanje table dve«. Pri pisanju kontrolnih nalog iz matematike smo bili razvrščeni v dve skupini in sicer v A in v B. Eni smo postopek in predvsem pa končne rezultate prepisovali od sošolke Lee drugi pa od Cvetke. Priznati moram, da mi matematika ni bog ve »ležala,« zato sem v nadaljevanju šolanja izbral pravo.

Profesorico Korošakovo, ki je poučevala slovenski jezik smo imeli dijaki in dijakinje radi. Znala nam je učno snov dobro razložiti in nam jo približati. Spomnim se je, ko me je enkrat poklicala pred tablo in mi v roke dala popisan list papirja in mi je naročila, naj preberem. Pred vsem razredom sem moral prebrati svoj spis z naslovom Moja prva ljubezen. V začetku malce jecljaje in zardel v obraz, nato pa mi je kar šlo do konca. V telegrafskem stilu, na kratko, vendar doživeto in z občutkom zapisano doživljanje mladostniške ljubezni.

V spominu mi je ostal tudi dogodek, ko smo pri Korošakovi deklamirali pesem, ne spomnim se sicer več katero. Ma..... in Mi.... sta pesem zdrdrala kot »Oče naš«, vendar najbrž premalo »občuteno.« Smodiš pridi ti in jim pokaži kako se deklamira. In res sem pred vsemi »vživeto« na pamet povedal tri kitice pesmi, kar je bilo dovolj.

Tudi svojega športnega uspeha se spominjam, ko sem na gimnazijskem teku na 800 m (udeleženci smo bili dijaki gimnazij iz več držav) v murskosoboškem parku osvojil sicer nehvaležno četrto mesto. In pa tudi dogodka, ko sem se enkrat pri športni vzgoji ob skoku v višino z kolenom tako močno udaril v glavo, da sem zaradi tega bil za nekaj sekund v nezavesti.

Priznati moram, da večkrat vzamem v roke kakšno fotografijo iz mladostniških gimnazijskih let. Po navadi je to, ko zvem, da se je kdo poslovil. Ne spomnim se točno, koliko nas je bilo vpisanih v prvi razred gimnazije. Četrta D razred je izdelalo skupaj 19 dijakov in dijakinj. Najmanj 7 sošolcev in sošolk po nadaljnjem

šolanju izbralo učiteljski poklic, ena sošolka je gradbinka, trije pa smo se odločili za pravo, za druge pa ne vem. Mislim, da vsaj treh gimnazijskih sošolcev/k več ni med nami.

V glavnem so sedaj že končane naše poklicne kariere, upam si trditi, da za večino nas dokaj uspešne. Večina nas si je v dosedanjem življenju tudi ustvarila svoje družine. Sedaj v tretjem življenjskem obdobju še kako prav pridemo večkrat svojim otrokom, da jim popazimo naše vnuke in vnukinje.

Še bi lahko našteval razne dogodke in utrinke iz mladostniških gimnazijskih let, ki so mi ostali v spominu, vendar bodi dovolj. Končal bom malce »predelano« pesmico Petištiridestet jih je minilo, ki sem si jo sposodil od svoje osnovnošolke Marije:

Minilo je polnih 45let
odkar šola nas poslala je v svet.
Po njem smo se razbežali,
za svojimi cilji in ideali.
Med tem zgodilo se je marsikaj,
tu in tam smo se srečali še kaj.
Življenje res je hitro teklo,
marsikomu kaj dobrega prineslo.
Žal nekateri te sreče niso imeli,
ker te obletnice niso doživeli.
Mnogi so bili uspešni,
nagajivi in tudi grešni.
Vsi pridno smo garali,
da družinam svojim bi kar največ dali.
Lepo je res, da smo se tukaj zbrali,
da bi o starih časih kramljali.
Res srečo smo imeli, da smo to obletnico doživeli.
Naprej v življenju naj nas spremlja sreča,
ljubezen, denarja in zdravja polna vreča.

*Po spominu zapisal:
Nekdanji gimnazijec Venčeslav Smodiš (Venček)*

PS. Prilagam tudi črno belo fotografijo, ki je nastala ob našem maturantskem pohodu leta 1974 in »fotke« vseh nas dijakov in dijakinj iz 4 D, ki jih je zbrala sošolka Marusja in jih vključila v vabilo za praznovanje naše 35 obletnice (v letu 2009), od kar smo končali šolanje na Gimnaziji Murska Sobota (v letu 1974).

Draga sošolka, dragi sošolec,

takšni smo se pred 35 leti ločili. Žal se vsi več ne bomo videli nikoli. Če pa te zanima, kaj je čas naredil z jedrom in lupino še živočih, pridi na srečanje generacij ob 30. obletnici Gimnazije Murska Sobota na soboške dneve v soboški park v petek, 26. 6. 2009, ob 18. uri. Dobimo se desno od odra.

Po zaključku prireditve bomo še sami nadaljevali s praznovanjem 35. obletnice svoje mature.

Upam, da se vidiva in te lepo pozdravljam.

Marusja

